

Qishloq hayoti

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI IJTIMOY-IQTISODIY GAZETASI

1974-yil 1-yanvardan chiqqan boshlagan

2022-yil 3-fevral, payshanba

№ 04 (9168)-son

e-mail: infoqishloqhayoti@mail.ru

@Qishloqhayoti_gazetasi

“АЛКОГОЛЬ ВА ТАМАКИ МАХСУЛОТЛАРИНИНГ ТАРҚАТИЛИШИНИ ҲАМДА ИСТЕЪМОЛ ҚИЛИНИШИНИ ЧЕКЛАШ ТЎҒРИСИДА”ГИ ҚОНУН ДАСТЛАБКИ ТАРЗДА МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

Олий Мажлис Сенати Фан, таълим ва соғлиқни сақлаш масалалари қўмитасининг ишчи гуруҳи йиғилиши бўлиб ўтди.

Тадбирда Олий Мажлис Сенати аъзолари, Қонунчилик палатаси депутatlари, соҳага оид вазирлик, идоралар, ҳўжалик юритувчи субъектлар вакиллари иштирок этди.

Иштирокчилар Олий Мажлис Қонунчилик палатаси томонидан киритилган “Алкоголь ва тамаки махсулотларининг тарқатилишини ҳамда истеъмол қилинишини чеклаш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси қонунини дастлабки тарзда муҳокама қилди.

Қайд этилганидек, қонун алкоголь ва тамаки махсулотларининг тарқатилишини ҳамда истеъмол қилинишини чеклаш соҳасидаги муносабатларни тартибга солиш мақсадида ишлаб чиқилган. Ҳужжат фуқароларнинг, энг аввало, йигирма бир ёшга тўлмаган шахсларнинг соғлиғини алкоголь ва тамаки махсулотларини истеъмол қилишининг зарарли таъсиридан, бу билан боғлиқ ижтимоий ва бошқа салбий оқибатлардан ҳимоя қилишга, шунингдек, жамиятда соғлом турмуш тарзини шакллантириш ҳамда қарор топтириш учун ташкилий ва ҳуқуқий шарт-шароитларни яратишга қаратилган.

Йиғилишда қонун билан киритилаётган янги нормаларга нисбатан берилган тақлифлар ҳам муҳокама этилди. Хусусан, ҳужжатнинг Тамаки махсулотларининг, тамакини ҳамда никотинни истеъмол қилиш мосламаларининг айланishi тўғрисидаги моддасида чекилмайдиغان тамаки махсулотларини, шу жумладан, таркибида никотин мавжуд бўлган чекилмайдиغان махсулотларни Ўзбекистон Республикасига олиб кириш (шу жумладан, халқаро почта ва курьерлик жўнатмалари орқали олиб кириш) ҳамда Ўзбекистон Республикаси ҳудудида реализация қилиш тақиқланиши белгиланган.

Республика ҳудудида фаолият юритувчи “ЎЗБАТ А.О.” қўшма корхонаси мазкур норма инвестиция лойиҳасига таъсири тўғрисида фикр ва тақлифлар билдирди.

Иштирокчилар қонун юзасидан билдирилган тақлиф ва мулоҳазаларни инобатга олган ҳолда, ҳужжатни такомиллаштириш лозимлигини таъкидлади.

ЎЗА

КЕЛГУСИ БЕШ ЙИЛДА ДЕҲҚОН ВА ФЕРМЕРЛАР ДАРОМАДИ 2 БАРАВАРГА ОШИРИЛАДИ

Азалдан деҳқончилик ер юзидаги энг шарафли ва машаққатли касблардан бири ҳисобланиб келган. Шу боис юртимизда қишлоқ ҳўжалиги соҳаси ходимлари доимий равишда эъзозланиб уларнинг меҳнати улуғланади. Айниқса, кейинги йилларда қишлоқ ҳўжалиги соҳасида узоқни кўзлаган ҳолда амалга оширилаётган туб ислохотлар сабаб тизимда салмоқли натижаларга эришилмоқда.

Дилрабо ХОЛБОЕВА,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати.

Барчамизга маълумки, 2021 йил якунида мамлакатимизнинг келгуси беш йиллик тараққиётини таъминловчи 2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси лойиҳаси кенг жамоатчилик муҳокамаси учун тақдим этилди. Ушбу ҳужжат лойиҳасида бошқа соҳаларда бўлгани каби мамлакатимиз қишлоқ ҳўжалиги соҳасини жадал ривожлантириш, соҳада сув ресурсларини бошқариш тизимини тубдан ислох қилиш ва

сувни иқтисод қилиш, чорвачилик озуқа базасини кенгайтириш каби бир қатор устувор мақсадлар белгилаб берилган эди.

Ўтган вақт давомида фуқароларимиз ва соҳа мутахассислари томонидан берилган тақлифлар сабаб, лойиҳада назарда тутилган мақсадлар янада такомиллаштириб, қишлоқ ҳўжалиги соҳасини ислох қилишга қаратилган чора-тадбирларнинг аниқ механизмлари белгилаб қўйилди.

(Давоми 2-саҳифада)

Қарор ва ижро

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ

Тошкент вилоятида аҳоли бандлигини таъминлаш ва даромадларини оширишда томорқа ҳўжаликларини ривожлантиришга устувор вазифа сифатида қаралмоқда. Биланлар якдил эътироф этадилар: Тошкент воҳаси аҳолиси азалдан ўз томорқасидан самарали фойдаланиш бўйича бой тажрибага эга минтақа ҳисобланади.

ОЎҚ ОСТИДАГИ ҲАЗИНА

Бугун ушбу тизимни янада такомиллаштириш бўйича вилоятда янги имкониятлар эшиги очилмоқда. Гап шундаки, давлатимиз раҳбари ташаббуси билан маҳаллабай ишлаш тизимига асос солинган, уйма уй юриб, одамлар шарт-шароитларини ўрганиш жараёнида барча бўғин раҳбарлари аҳоли бандлигини таъминлаш ва камбағалликни қисқартириш бўйича хонадонларнинг ўзида

мавжуд бўлган муҳим имконият, яъни томорқадан нечоғли самарали фойдаланилаётганига эътибор қаратди. Ушбу омилдан оқилона фойдаланиб, бадастир яшаётганлар кўпчиликини ташкил этади. Аммо томорқа имкониятини бой бериб, ишсиз, моддий қийинчиликда юрганлар ҳам оз эмас. Маҳаллаларда ҳоким ёрдамчилари лавозими жорий этилган, ушбу ҳолат янада ёрқин-

роқ кўзга ташлана бошлади.

Вилоят ҳокими Зоир Мирзаев раҳбарлигида туман ва шаҳарларда сектор раҳбарлари ҳудудларнинг энг чекка маҳалла ва қишлоқларидаги хонадонларга ҳам бориб, аҳоли муаммоларини синчиклаб ўрганар экан, қурилиш ва ободончилик ишларини йўлга қўйиш баробарида биринчи навбатда аҳоли томорқаларига ҳам алоҳида эътибор қаратмоқдалар.

3

“ТОМЧИЛАТИБ СУҒОРИШ ТЕХНОЛОГИЯСИ БЎЛМАГАНИДА БИЗ СИНАР ЭДИК”

ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ

У ёшлидан ҳар бир ишни ўйлаб қилишга одатланганди. Отаси раҳматлик Қосимжон Маъмуров ҳам шундай одам эди. Не ажабки, унинг одатлари, тутуми, қатъийлиги ўғлига ўтди. Ота фарзандини жуда яхши кўрар, кўпинча далага ҳам бирга олиб кетарди. Имомали ҳам эси киргани сари отасининг деҳқончилик соҳасидаги тажрибаларига қойил қола бошлаган, унинг ҳавас қилса арзийдиган ишларига тан бера бошлаган эди.

– Отам колхозда бригада бошлиғи бўлиб ишларди, – дея хотирлайди Бувайда туманидаги “Имомали Қосимов” фермер ҳўжалиги бошлиғи Имомали Маъмуров. – Эрта сахарда далага кетар ва қоронғуда уйга кириб келарди. Уйда ҳам бизга деҳқончиликдан гапириб

берарди. Томорқамизда турли мевали дарахтлар, полиз, сабзавот экинлари бўларди. Уларни экиш ва парваришда отамга ёрдам берардим. Шунда мени кўп алқар, келажакда деҳқончилик қилсанг Худо сенга барака беради, дер эди. Мен ўқишни битириб айрим ўртоқларим би-

лан бирга савдо техникумида ўқимокчи бўлдим. Отам қаршилик қилмади. Дуо қилиб, оқ йўл тилади. Техникумни битириб келиб, савдо соҳасида ишлаб бошладим. Отам ҳамиша мен ишга кетаётганимда “бировнинг ҳақиға хиёнат қилиш ёмон, тўғри савдо қилган, пулга қизиқма, агар қизиқиб қолсанг сени домга тортиб кетади”, деб қўярди. Аста-секин отамнинг бу гаплари мағзини чақа бошладим. Узим катта савдо дўкониди ишласам ҳам ҳаёлимни деҳқончилик олиб қочарди. Бир куни ниятимни отамга айтсам, “ўзинг биласан, деҳқончиликда ҳикмат кўп, деҳқон бўлсанг қурт-қумурсқаларгача сендан озикланади, ҳамқишлоқларингга нафинг тегасди” деб қолди. Демак отамнинг

касбини олсам, ёмон бўлмас эканман-да, деб ўйладим...

Биз Имомали Маъмуров билан Марказий Фарғона ерларининг Қизилтепа массивида унинг ўзи қурган дала шийпони ёнидаги ғаллазор майдониди суҳбатлашаётган эдик. Бир нима бўлиб суҳбатимиз унинг қандай қилиб савдогарликдан деҳқончилик соҳасига ўтиб кетгани мавзусига тақалди.

– Ушанда 2013 йил эди, – дея гапини давом эттирди Имомали. – Қаерга бориб ер сўрайман, деб турган пайтимда Аҳмадали деган фермер шу ерларга сув келтиролмаганидан, экинзорлари кам ҳосил бераётганидан зорланиб, 68 гектар ерни ташлаб кетгани ҳақида эшитиб қолдим. (Давоми 2-саҳифада)

НМЗда ишлаб чиқариш қуввати кенгайтирилмоқда

“Навоий кон-металлургия комбинати” акциядорлик жамияти Навоий машинасозлик заводи мамлакатимиздаги энг йирик иқтисодий қувватлардан бири.

Бу ерда айна пайтда қарийб 4 минг нафар муҳандис-технологлар, металлургия, механиклар, конструкторлар ва бошқа касб эгалари фидокорона меҳнат қилмоқда. Бугунги кунда НМЗда ишлаб чиқарилаётган қарийб 15 минг турдаги металл ва ёғочга ишлов берувчи дастгоҳлар, йирик автомобиллар учун мураккаб деталлар ва бошқа юқори сифатли махсулотлар нафақат мамлакатимиз корхоналари, балки хорижий давлатларга ҳам етказиб берилмоқда. Заводда ишлаб чиқариш қувват-

ларини ошириш доирасида “Механик йиғув цехини техник ва технологик қайта жиҳозлаш” лойиҳаси амалга оширилмоқда. Мазкур лойиҳа бўйича бугунги кунда цехнинг янги биноси қурилиши якунланиш арафасида. Шунингдек, замонавий, самардорлиги юқори дастгоҳлар олиб келиниб, ишга туширишга тайёрланмоқда. Шу билан бирга комбинат бўлинмаларида шарли тегирмонлар ва кон-шахта ускуналари учун Қўймачилик цехида ишлаб чиқарилган махсулотлар ҳажмини ошириш

Муносабат

ҲАРАКАТЛАР СТРАТЕГИЯСИ ВА ТАРАҚҚИЁТ СТРАТЕГИЯСИ:

ФАРҚЛИ ЖИҲАТЛАРИ НИМАДА?

Елдор ТУЛЯКОВ,
“Тараққиёт стратегияси” маркази ижрочи директори.

Бундан беш йил муқаддам Ўзбекистон Республикаси Президентининг “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини амалга оширишга доир ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида”ги фармойиши қабул қилинди.

Шунга мувофиқ равишда 2017-2021 йилларда мамлакатда ҳуқуқий демократик давлат, кучли фуқаролик жамияти қуриш, эркин бозор муносабатлари ва хусусий мулк устуворлигига асосланган иқтисодий-теги ривожлантириш, халқнинг осойишта ва фаровон ҳаёт кечириши учун шарт-шароитлар яратиш, халқаро майдонда Ўзбекистоннинг муносиб ўрин эгаллашига қаратилган комплекс чора-тадбирлар амалга оширилди.

2

Сирож АСЛОНОВ (ЎЗА)
олган суратлар.

“...хамма ислохотларни, ҳамма ҳаракатларни жамият билан бирга қиламиз. Ҳаммамиз бир куч, бир қудрат бўлиб халқимизга хизмат қилишимиз керак”

ҲАРАКАТЛАР СТРАТЕГИЯСИ ВА ТАРАҚҚИЁТ СТРАТЕГИЯСИ:

ФАРҚЛИ ЖИҲАТЛАРИ НИМАДА?

(Боши 1-саҳифада)

Куни кеча эса Ҳаракатлар стратегиясининг узвий давоми ўлароқ, Ўзбекистоннинг келажаги билан бевосита боғлиқ бўлган энг муҳим ҳужжат – Ўзбекистон Республикаси Президентининг “2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси тўғрисида”ги фармони қабул қилинди. Бу билан келгуси 5 йилга мўлжалланган Тараққиёт стратегияси тасдиқланди.

Мазкур ҳужжат Ўзбекистоннинг тараққиётига, равангага бефарқ бўлмаган барча одамларда қизиқиш уйғотмоқда, бу борада кўплаб фикр-мулоҳазалар билдирилмоқда. Шу ўринда фуқароларимиз орасида “Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси беш йил аввал қабул қилинган Ҳаракатлар стратегиясидан қайси жиҳатлари билан фарқ қилади” каби саволлар ҳам туғилмоқда. Бу, табиий ҳол, албатта. Кўпчилики қизиқтираётган мазкур саволга баҳоликудрат жавоб беришни лозим топдик.

Авалло, Ҳаракатлар стратегиясидан фарқли ўлароқ, Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси Ўзбекистонни кейинги 5 йилда ривожлантиришнинг 7 та устувор йўналиши доирасида 100 та мақсадга эришишга қаратилган ва 2022 йилда амалга оширилиши лозим бўлган 398 та чора-тадбирни ўз ичига олган. Ушбу мақсадларга эришиш йўлида амалга ошириладиган саяё-ҳаракатлар ҳам аниқ. Улар, ўз навбатида, самарадорлик ва натижадорликни назорат қилишни анчайин осонлаштиради. Бошқача қилиб айтганда, режалаштирилган ислохотлар натижадорлигини тараққиётнинг мақсадларига эришганлик даражасига мувофиқ равишда баҳолаш

тизими жорий этилмоқда.

Иккинчидан, Тараққиёт стратегиясини ишлаб чиқишда ва қабул қилишда Ҳаракатлар стратегиясига нисбатан мамлакатимиз аҳолисининг иштироки сезиларли даражада ортди. Бу билан ҳужжатнинг янада халқчиллиги таъминланди. Бунга, хусусан, фақатгина учта асосий электрон платформага жамоатчилик муҳокамалари яқини бўйича келиб тушган 17 мингдан зиёд фикр-мулоҳазалар яққол далил бўла олади. Бунда беш йил аввал Ҳаракатлар стратегияси доирасида бошланган халқ билан мулоқот тизими муҳим роль ўйнаганини алоҳида эътироф этиш жоиз. Чунки, айнан Ҳаракатлар стратегиясида белгилаб берилган ишларни амалга ошириш жараёнида давлат органларининг аҳоли билан тўғридан-тўғри мулоқоти йўлга қўйилди, йилдан-йилга шаффофлик ортиб борди.

Бу эса ўз-ўзидан аҳолининг давлат органларига нисбатан муносабатини тубдан ўзгартирди, унинг фаоллиги, ислохотларга ишончи ва дахлдорлигини кучайтирди. Энг муҳими, фуқаролар томонидан давлат органлари олдига масала қўйиш имкониятлари янада кенгайди.

Учинчидан, ушбу дастурий ҳужжатда яқин ва ўрта истиқболда мамлакатимизнинг ривожланиш тенденциялари қандай бўлиши, бу борадаги устувор вазифалар белгиланган. “Ҳаракатлар стратегиясидан – Тараққиёт стратегияси сари” деган таъминоти асосида ислохотларнинг узвийлиги ва давомийлигини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилган. Жумладан, Ҳаракатлар стратегияси ҳар бир соҳада улкан ислохотларни амалга ошириш билан бошланган бўлса, Тараққиёт стратегиясида эса мазкур ислохотлар узвийлиги таъмин-

лангани ҳолда давом эттирилади, тўпланган катта тажриба ва имкониятлар асосида ислохотлар янада қатъийлик ва жадаллик билан такомиллаштирилиб борилади. Бунда натижадорлик коэффициенти ортиб, олиб бориладиган ислохотларнинг самарадорлиги ортади.

Тўртинчидан, Тараққиёт стратегиясини ижро қилиш бўйича механизм такомиллаштирилди. Хусусан, Президент Шавкат Мирзиёевнинг “2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси тўғрисида”ги фармони билан стратегияни амалга ошириш бўйича миллий комиссия таркиби тасдиқланди. Эътиборли жиҳати шундаки, ушбу комиссия таркиби мамлакатдаги давлат органлари масъулари ва жамоатчилик фаолларидан таркиб топган. Комиссия аъзолари Тараққиёт стратегиясининг бевосита амалга оширилиши ва тегишли мутасаддилар устидан бу борада назоратнинг таъминлинига масъул этиб белгиланган.

Шу ўринда тегишли бандларнинг аниқ ижроси ва унинг устидан назорат қилувчиси белгиланиши билан бир қаторда, сарф-ҳаражатлар учун режалаштирилган маблағларнинг аниқлиги ҳам эътибор қаратиш лозим. Бу, бир томондан, режадаги ишларнинг самарадорлигини оширсан, иккинчи томондан, тегишли мутасаддилар масъулиятининг ҳам ортисига хизмат қилади.

Бешинчидан, Тараққиёт стратегиясининг ҳар бир босқичини амалга оширишда жамоатчилик назорати иштирокининг кучайтирилиши ҳам эътиборга молик. Табиийки, бундай назоратни амалга ошириш учун кенг имкониятлар яратилаётгани эса алоҳида диққатга сазовор. Турли жабаҳалару соҳаларнинг рақамлаштирилиши, шунингдек, электрон платформалар ташкил қилинишининг режалаштирилиши, энг аввало, ушбу ташкилотларнинг ўз фаолиятида самарадорликка эришиши учун хизмат қилса, бошқа томондан, аҳолининг давлат органлари фаолиятдан қониқиш

ҳиссини шакллантиришга туртки бўлади. Шунингдек, ушбу шаффофлик ва очиқлик жамоатчилик назоратини самарали амалга ошириш имконини ҳам беради. Ундан ташқари, барча даражадаги давлат органларининг халқ вакиллари – депутатлар олдидидаги ҳисобдорлиги ортаётганлиги ҳам давлат органлари устидан назоратнинг кучайиши, мутасаддиларнинг ўз вазифаларига масъулият билан ёндашишларига хизмат қилади.

Энг муҳими, ҳар бир мақсаднинг амалга оширилиш жараёни аҳоли томонидан доимий равишда кузатиб борилишини таъминлаш мақсадида электрон платформалар ишга туширилади ва мунтазам такомиллаштириб борилади.

Олтинчидан, Тараққиёт стратегиясини амалга оширишнинг илк йили – 2022 йилда амалга оширилиши белгилаб олинган вазифаларга ажратилаётган маблағлар миқдорининг ҳам бир неча баробар ортаганлигини кўриш мумкин. Хусусан, Тараққиёт стратегиясини жорий йилда амалга ошириш бўйича Давлат дастурида умумий қиймати 55 триллион сўм ва 11,7 миллиард долларлик 398 та чора-тадбир кўзда тутилганлиги бунга яққол мисол бўла олади. Ваҳоланки, 2021 йилда белгиланган давлат дастурини бажариш учун 29 триллион 492,7 миллиард сўм ва 2 миллиард 600,4 миллион АҚШ доллари, 2020 йилдаги давлат дастурини бажариш учун эса 18 триллион 171,4 миллиард сўм ва 10 миллиард 301,5 миллион АҚШ доллари ажратилган эди.

Хулоса ўрнида шунини айтиш лозимки, Тараққиёт стратегиясида белгиланган мақсадларни тўлақонли амалга оширишда барчамиздан мустақкам ирода ва қатъий интизом, бор имкониятларни тўла сафарбар қилиш талаб этилади. Албатта, бунда ҳар биримиз фаол бўлишимиз, бир куч, бир қудрат бўлиб Янги Ўзбекистонни барпо этишда ўз ҳиссамизни қўшишимиз лозим.

Зеро, давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев таъкидлаганидек, “...хамма ислохотларни, ҳамма ҳаракатларни жамият билан бирга қиламиз. Ҳаммамиз бир куч, бир қудрат бўлиб халқимизга хизмат қилишимиз керак”.

ЎЗА

“ТОМЧИЛАТИБ СУҒОРИШ ТЕХНОЛОГИЯСИ БЎЛМАГАНИДА БИЗ СИНАР ЭДИК”

(Боши 1-саҳифада)

Тендер комиссиясига бориб мақсадимни айтдим ва ҳужжатларни тўплаш бошладим. Кўп ўтмай танловда ютиб чиқиб, фермер бўлдим. Фермер ҳўжалигининг номини отамнинг номига “Маъмуров Қосимжон” деб қўйдим. Фермерлик осон эмас, Аҳмадали ҳам бекорга ташлаб кетмаган экан. Қани бу ерларга сув чиқариб бўлса. Бир бўлак ердаги экинни 7-8 кунда ҳам суғориб бўлолмайми. Сувчилар сўкинади, мен бирга ариқ ёқалайман. Сув димланиб оқади, тепага чиқмайди. Қаторасига бир неча йил режаларимиз бажарилмади. Аҳволимдан ҳабардор бўлганлар қани, нима қилар экан деб, қўйиб беришди. Бошқа одам бўлганида ерни олиб қўйишармиди. Савдодан орттирган жамғарма пулларим бор эди, уларни ачинмай сув чиқаришга сарфлардим. Бари-бир самара жуда пастлигича қоларди. Узоққа бормайлик, бултурги йили 10 гектар ерга эккан 3 тонна уруғлик буғдойни ҳам чиқариб ополмадик. Пахта сира 26-27 центнердан ошмади. Томчилатиб суғоришнинг афзалликлари ҳақида эшитиб, мен ҳам сув тежовчи технологияларни ўз ерларимизда жорий этишга аҳд қилдим. Туманга бориб ниятимни айтдим. Ирригация бўлимидагилар жонимга оро киришди. Дарҳол ҳужжатларни расмиёлаштиришга киришдик. Ўтган йили 21 гектар пахта майдонига сув тежовчи технология жорий қилдик. Сурункали режадагидан паст ҳосил берадиган ерларимиз жонланди,

суғоришга ўтибди. Қурувчи ташкилот барча керакли жиҳозларни олиб келиб буғдой майдонларига ўрнатиб бўлибди. Аввалгидан қарийб икки баравар кам уруғлик сарфлаб экилган буғдойзорларда майсалар кўкка бўй чўзиб турибди. Фермерга томчилатиб суғориш усулини қўллагани учун ҳисобланган субсидия маблағи тўлиқ тўлаб берилибди.

– Бу ерларга “Ўзбекистон” навли синалган буғдой уруғини экканмиз, – деди Имомали Маъмуров буғдой майсаси бир текис кўкка бўй чўзиб турган майдонлардаги ёмғирлатиб суғориш технологияси қараб тураркан. – Ўтган йили ҳам, ундан аввалги йилларда ҳам гектарига 40 центнердан ҳосил олардик, бу йил 100 центнердан оламиз. 2021 йили гектарига 400 килограммдан буғдой уруғи сарфлаган эдик. Бу йил 220 килограммдан оширмадик. Бироқ, мана шу ёмғирлатиб суғориш усули туфайли унвучанлиги ўтган йилгидан яхши, кўчат қалин ва туплаши яхши. Ўтган йили бу вақтгача бир марта ҳам суғорилмаган буғдойзорларни ҳозиргача икки марта суғордик. Хоҳлаган пайтимизда 24 соат ичида яна бир марта ёмғирлатиб суғора оламиз.

Қаҳрамонимизнинг режалари билан қизикдик. 3 та янги трактор сотиб олибди. 5 гектар ўрдақчиликни ривожлантириш учун ер ажратилибди. Омухта ем тайёрлаш учун озуқа экинлари экишар экан. Бир йил парваришланган 2000 бош ўрдақни яқинда сотишди, яна 2500 бош ўрдақ жўжасини сотиб олиб парваришлагга тайёрларлик кўришяпти. Яқинда 60 бош қорамолга мўлжалланган молхона қуриб битказилибди. Ҳедемай, 100 тонналик мева ва сабзавот маҳсулотлари сақланадиган совуқтичи омборхона қуришга киришиш режалаштирилибди.

Биргина янги сув тежовчи технологияни жорий қилиш фермернинг яратувчилик ишига бўлган иштиёқини оширди. У янги-янги ғояларни ўйлаб топишга, тобора кўпроқ ишлаб чиқариш турларини кўпайтишга, даромадни ошириш асосида турмуш даражасини яхшилашга интилоқда.

Ҳамиджон БУРҲОНОВ,
Сирдарё Сўх ИТХБ
матбуот котиби.

КЕЛГУСИ БЕШ ЙИЛДА ДЕҲҚОН ВА ФЕРМЕРЛАР ДАРОМАДИ 2 БАРАВАРГА ОШИРИЛАДИ

(Боши 1-саҳифада)

Хусусан, “2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармонида мамлакатимизни келгуси беш йилда ривожлантиришга қаратилган 100 та мақсадларнинг бир нечаси, яъни, 30-31-32-мақсадлар айнан соҳани ислоҳ қилишга қаратилганлиги билан янада аҳамиятлидир.

Жумладан, 30-мақсадда қишлоқ ҳўжалигини илмий асосда интенсив ривожлантириш орқали деҳқон ва фермерлар даромадини келгуси беш йилда камиди 2 бараварга ошириш, қишлоқ ҳўжалигининг йиллик ўсишини эса камиди 5 фоизга етказиш мақсад қилинган. Бунинг учун туманларни аниқ маҳсулот турини етиштиришга ихтисослаштириш, қишлоқ ҳўжалигида давлат томонидан қўллаб-қувватлаш кўламини кенгайтириш ва суғурталашнинг янги механизмларини амалиётга жорий этиш назарда тутилган.

Шу билан бирга, янги ва фойдаланишдан чиққан 464 минг гектар майдонни ўзлаштириш ва кластерларга очик танлов асосида ажратиш, 200 минг гектар пахта ва ғалла майдонларини қисқартириш ҳамда аҳолига очик танлов асосида узоқ муддатли ижарага бериш ва барча соҳа ривожини учун муҳим илм-фан ва инновациялар асосланган агрохизматлар кўрсатиш тизимини такомиллаштириш вазифаси белгиланган.

Хусусан, биргина 2022 йилнинг ўзида Фарғона, Самарқанд, Жиззах, Андижон, Навоий ҳамда Хоразм вилоятларида агрохизмат марказлари ташкил этилиб, қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотини ишлаб чиқарувчиларни хизматлар билан қамраб олиш даражаси 30 фоизга етказилади.

Бугунги кунда қишлоқ ҳўжалиги соҳаси ривожини йўлида ҳал этилиши лозим бўлган энг муҳим муаммолардан бири, бу – сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш масаласидир. Шу боисдан ҳам тараққиёт стратегиясининг 31-мақсадида сув ресурс-

ларини бошқариш тизимини тубдан ислоҳ қилиш ва сувни иқтисод қилиш борасида давлат дастурини амалга ошириш бўйича алоҳида вазифа белгиланган.

Мазкур вазифанинг соҳага татбиқ этилиши натижасида сув ресурсларидан самарали фойдаланиш ҳисобига камиди 7 миллиард кубметр сувни иқтисод қилиш, сув ҳўжалиги объектларида электр энергиясини истеъмолини камайтириш ҳамда сув ҳўжалиги объектларини давлат-хусусий шериклик тамойиллари асосида бошқаришнинг замонавий механизмлари ишга туширилади.

Ҳеч кимга сир эмаски, аҳолини сифатли ва хавфсиз озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш жараёнида чорвачилик соҳасининг ҳам алоҳида ўрни бор. Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегиясида чорвачилик озуқа базасини кенгайтириш ва ишлаб чиқариш ҳажминини 1,5-2 баравар кўпайтириш бўйича ҳам алоҳида мақсад белгиланган.

Хусусан, 2022 йилнинг ўзида чорва моллари бош сонини кўпайтириш ва маҳсулдорлигини ошириш бўйича 1 868 та лойиҳа амалга оширилиши кўзда тутилган. Қорақалпоғистон Республикаси, Жиззах, Сирдарё, Навоий, Тошкент ва Хоразм вилоятларида 100 минг бош гўшт йўналишидаги тез етилувчан қорамолларнинг янги зотларини кўпайтириш, паррандачилик йўналишидаги 306 та лойиҳаларни амалга ошириш, шундан, 7 та корхонани модернизация қилиш ва кенгайтириш ҳамда 3 та кластер йўналишидаги лойиҳаларни амалга ошириш вазифа қилиб қўйилган.

Умуман олганда, ушбу мақсадларнинг соҳага ва ҳаётимизга тизимли равишда изчиллик билан татбиқ этилиши натижасида аввало аҳолимиз дастурхонини ўз вақтида сифатли ва арзон озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш ва энг муҳими минглаб янги иш ўринлари яратиш орқали фуқаролар турмуш фаровонлигини оширишга эришилади.

ЎЗА

Янгийул тумани “Саид ота” МФЙ ҳудудида “Миллий марказ” фаолиятини бошлади

Пенсионерларга қатор қулайликлар яратилди

(Боши 1-саҳифада)

Ёрдан унумли фойдаланиш бўйича зарур йўл-йўриқлар кўрсатилиб, хонадон эгаларига хошим-истаклари бўйича томорқани ривожлантиришга амалий ёрдам берилмоқда. Ишларни намунали ва тизимли ташкил этишда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 30 декабрдаги “Тошкент вилоятида томорқачиликни ривожлантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори муҳим дастуриламал бўлмоқда. Ўтган даврда ушбу ва ундан олдинги соҳага доир тегишли ҳужжатлар доирасида қатор эътирофли ишлар амалга оширилди. Жумладан, айнан вилоятдаги томорқа хўжалиқларини ривожлантириш бўйича Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжалиқлари ва томорқа ер эгалари кенгаши ҳузуридаги жамғарма ҳисобидан 20,6 миллиард сўм имтиёзли кредит маблағлари ажратилди. Ушбу сармоялар ташкил этилди. Энг муҳими, юқоридаги эзгу ишлар ҳисобига 1170 нафар томорқа эгасининг доимий бандлиги таъминланди. Бундан ташқари, айни вақтда вилоятда 28 минг 858 гектар майдонда “тўқсонбости” усулида турли хил сабзавот ва резаворлар етиштирилаётган бўлса,

ОЁҒ ОСТИДАГИ ХАЗИНА

уларнинг асосий қисми аҳоли томорқасида парвариш қилинмоқда. Жорий йилда юқоридаги қарор доирасида томорқаларда парранда, асалари, насли қуён, қўй ва қорамол парваришлари янада кўпайтириш баробарида аҳоли бандлигини таъминлаш ва даромадларини ошириш бўйича турли лойиҳалар ишлаб чиқилиб, ҳаётга жорий этилмоқда. Хонадонларда интенсив усулда балиқ етиштириш, иссиқхоналарда эртапишар қўлпнай парваришини йўлга қўйиш шулар жумласидандир. Ушбу йўналишда бу йил 15 та тумандаги 1200 та хонадон томорқасида балиқ етиштириш тадориги кўрилмоқда. Вилоятда фаолият кўрсатаётган балиқчилик кластерлари лойиҳага кўра хонадонлар билан кооперациялар ташкил этади.

Пискент тумани ҳокими Раҳимжон Рихсиевнинг ташаббуси билан “Темир даф-

тар”, “Аёллар дафтари” каби рўйхатда турувчи моддий мададга муҳтож, ишсиз аҳолининг бандлигини таъминлаш мақсадида “Ғайрат” МФЙ ҳудудида 10 гектар майдонда ташкил этилган иссиқхоналарда етиштирилган хорижий қўлпнай навлари ҳозирда вилоят, шаҳар ва туман деҳқон бозорларида аҳоли томонидан тансиқ неъмат сифатида севиб харид қилинмоқда. Ушбу лойиҳа бўйича эълаб одамлар ишли бўлди. Қўлпнайнинг “Солл хьян” нави эртапишарлиги, серҳосиллиги билан иссиқхонада етиштирилган помидор ва бодрингдан ҳам сердаромадор экан. Эътиборли жиҳати, мазкур камхарж иссиқхоналар Жанубий Корея технологияси асосида иситилиш манбасисиз бўлиб, уч қават плёнка остида совуқ кунларда ҳам қуёш нури мевалар етилиши учун етарли бўлади. Мавжуд 100 та иссиқхона тадбиркорлик билан

шуғулланиш истагида бўлган томорқа эгаларига 10 сотихдан 10 йил муддатга ижара асосида берилмоқда. “Ёпиқ қўлпнай” майдонлари совуққа чидамли қўлпнай навлари экилган, томчилатиб суғориш тизимлари ўрнатилган тайёр ҳолида топширилган. Маҳаллага ташриф буюриб, лойиҳа билан яқиндан танишган вилоят раҳбари Зоир Мирзаев ушбу йўналишда Пискент тажрибасини вилоятнинг барча туман ва шаҳарларида кенг омалаштириш бўйича маъсулларга тегишли кўрсатма берди. Тажриба тарғиботи билан шуғулланувчи ишчи гуруҳ ташкил этилди. Ҳақиқатдан ҳам “Ғайрат” МФЙдаги бу тажриба ҳар жиҳатдан ибратли. Қўлпнайлар шу кунларда фарқ пишиб, етилган. Бунга Пискент тумани ҳокимлиги ахборот хизмати томонидан ташкил этилган пресс-тур иштирокчилари ҳам гувоҳ бўлдилар. Томорқачиликни

ривожлантириш бўйича вилоятда яна бир хайрли ишга қўл урилди. Президентимиз вилоятга ташрифлари чоғида ҳудуд имкониятларини назарда тутиб, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжалиқлари ва томорқа ер эгалари кенгаши ҳузуридаги жамғарма таъсисчилигида вилоятда томорқачиликни ривожлантиришнинг “Миллий маркази”ни ташкил этиш, унинг устав фондида етарли маблағ ажратиш бўйича топшириқ берган эдилар. Мазкур кўрсатмага биноан яқинда Янгийул тумани “Саид ота” МФЙ ҳудудидаги 1 сонли касб-хуна мақтаби биносида “Миллий марказ” фаолияти йўлга қўйилиб, унга 1,24 гектар ер майдони ажратиб берилди. Ушбу тузилма вилоят шаҳар ва туманларидаги томорқа хўжалиқларида мева, сабзавот, боғдорчилик ва деҳқончилик маҳсулотларини кўпайтириш бўйича инновацион лойиҳаларни, шунингдек, насли балиқ, асалари, қуён, қўй ва қорамол парваришида илғор технология ҳамда гоьларни амалга оширишга кўмаклашиб, аҳоли даромадини кўпайтиришга эришишни ўз олдига асосий мақсад қилиб қўйган. Шунингдек, томорқачилар учун Қуйи Чирчиқ туманида ҳам “Ўсимликлар клиникаси” иш бошлади. Ушбу хайрли саъй-ҳаракатларнинг барчаси аввало камбағалликни қисқартириш, томорқа ер эгалари манфаатдорлигини ошириб, уларнинг бандлигини таъминлашга қаратилгани билан ҳар жиҳатдан аҳамиятlidir.

Иброҳим ТОШЕВ,
“Qishloq hayoti” мухбири.

Ислоҳот

ИМТИЁЗЛИ ПЕНСИЯ ҚАНДАЙ РАСМИЙЛАШТИРИЛАДИ?

Сўнгги йилларда пенсия тизимини такомиллаштириш бўйича изчил ислоҳотлар амалга оширилмоқда. Соҳадаги қонунчилик асослари янада мустаҳкамланиб, пенсионерларга бир қатор қулайликлар яратиб берилди. Шу ўринда имтиёзли шартларда пенсия олиш бўйича тушунчалар бериб ўтас.

Умуман, мазкур имтиёзлар Ўзбекистон Республикасининг “Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида”ги Қонуни билан мустаҳкамланган. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси тасдиқлайдиган рўйхатларга мувофиқ, фуқароларнинг айрим тоифалари имтиёзли шартларда пенсия олиш ҳуқуқига эга бўлади. Жумладан, ёшидан қатъий назар пенсия олиш ҳуқуқини берадиган ишлаб чиқаришлар, муассасалар, ишлар, касблар ва лавозимларнинг 1-сонли рўйхати, умумий белгиланган ёши 10 йилга қисқартирилган ҳолда пенсия олиш ҳуқуқини берадиган ишлаб чиқаришлар, муассасалар, ишлар, касблар, лавозимлар ва кўрсаткичларнинг 2-сонли рўйхати, умумий белгиланган ёши 5 йилга қисқартирилган ҳолда пенсия олиш ҳуқуқига уруш ногиронлари, болалиқдан ногирон фарзандларнинг оналари, лилипутлар ва паканалар ҳам эга.

Ёшидан қатъий назар, қуйидагилар имтиёзли пенсия олиш ҳуқуқига эга бўлади: кон саноятдаги етакчи касб эгалари бўлган ходимлар, башарти, улар ана шу ишларда камида 20 йил ишлаган бўлса, бевосита ер ости ва очiq кон ишларида (шу жумладан, кон-кутқарув қисмларининг шахсий таркиби) кўмир, маъданлар ва бошқа фойдали қазилмаларни қазиб олишда, шахталар ва конлар қурилишида тўлиқ иш кўни давомида банд бўлган ходимлар, башарти, улар ана шу ишларда камида 25 йил ишлаган бўлса, учувчилар ва учувчи-синовчилар таркибига кирувчи ходимлар, улар хизмат қилган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг идоравий бўйсунувидан қатъий назар, белгиланган хизмат муддатини ана шу лавозимларда эркаклар камида 25 йил ва аёллар камида 20 йил адо этган тақдирда. Яна бир жиҳат. Юқорида қайд этиб ўтилган ходимлар саломатлиги (касалиги)га кўра учинчи ишларидан бўшатилган тақдирда, белгиланган хизмат муддатини эркаклар камида 20 йил ва аёллар камида 15 йил адо этган бўлса. Шунингдек, театрлар ва бошқа театр-томоша корхоналари артистларининг айрим тоифалари:

- ижодий иш стажы камида 20 йил бўлганда;
- ижодий иш стажы камида 25 йил бўлганда;
- ижодий иш стажы камида 30 йил бўлганда;
- спортчиларнинг айрим тоифалари. Иш стажы камида 20 йил бўлганда ёшидан қатъий назар имтиёзли пенсия олиш ҳуқуқига эга.

Албатта, пенсияга чиқиш арафасида белгиланган тартибда ҳужжатлар умумлаштирилиб, тақдим этилади. Миллий қонунчилигимизга кўра, иш ҳақини гувоҳлар кўрсатмаси асосида аниқлашга йўл қўйилмайди. Лавозим маошлари штат жадвалидан кўчирмалар ва жамоат ташкилотларининг аъзолик билетлари ҳақиқий иш ҳақини тасдиқлайдиган ҳужжат ўрнини боса олмайди. Иш ҳақи тўғрисида архив маълумотлари мавжуд бўлмаганда иш ҳақи миқдорини аниқлаш 2005 йилдан кейинги давр учун жамғариб бориладиган пенсия тизимига мажбурий бадаллар тўғрисидаги маълумотлар, шунингдек, 2016 йилдан кейинги давр учун Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига ўтказилган сугурта бадалларини яқка тартибда ҳисобга олишининг марказлаштирилган электрон реестри маълумотлари ҳамда 2019 йилдан кейинги давр учун фуқароларнинг иш ҳақининг яқка тартибдаги ҳисобини юритишнинг марказлаштирилган электрон реестри маълумотларидан келиб чиқиб амалга оширилади. Бундан ташқари, иш ҳақи тўғрисидаги маълумотлар қисман мавжуд бўлмаган ҳолларда мавжуд бўлмаган даврлар учун иш ҳақини аниқлаш учун минтақавий коэффициент ҳисобга олинмасдан, қонун ҳужжатларида тегишли даврлар учун белгиланган энг кам ойлик иш ҳақи миқдорлари қабул қилинади.

Тўлқин Қўшмуродов,
Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси
Арносай тумани бўлими бошлиғи ўринбосари.

“ИПОТЕКА-БАНК” АТИБ ТОМОНИДАН ЖАЛБ ЭТИЛГАН ХОРИЖИЙ КРЕДИТ ЛИНИЯЛАРИ ҲИСОБИДАН

ҚАТОР ЛОЙИҲАЛАР АМАЛГА ОШИРИЛМОҚДА

Хусусан, Тошкент вилояти Оҳангарон туманида фаолият юритувчи миқозимизга Халқаро тараққиёт ва тикланиш банкининг мева-сабзавот кредит линияси ҳисобидан лойиҳа умумий қиймати 2 857,5 минг АҚШ доллари миқдоридagi 200 гектар майдонга боғдорчилик ташкил қилиш учун кўчатлар сотиб олиш, экиш ва техника хизмати, томчилаш суғориш тизими ташкил қилиш учун 2 000,0 минг АҚШ доллари миқдорида кредит ажратиш маъқулланган.

Жамият йилига 372,4 тонна бодом ва бошқа мева-сабзавотлар етиштириб, ички ва ташқи бозорнинг кишлоқ хўжалиги маҳсулотларига бўлган талабини қондириш ва 50 та янги ишчи ўрни яратишни режалаштирган.

Шунингдек, Сирдарё вилояти, Сирдарё туманида фаолият юритувчи миқозимизга Халқаро тараққиёт ва тикланиш банкининг “Ўзбекистон Республикаси кишлоқ хўжалигини модернизация қилиш” лойиҳа доирасида лойиҳа умумий қиймати 1 320,0 минг АҚШ доллари миқдо-

ридаги 3,1 гектар майдонга мева-сабзавотларни сақлаш ва чуқур қайта ишлаш мақсадида сифими 6 минг тонналик музлатгич ташкил қилиш учун усуналар сотиб олиш учун 920 минг АҚШ доллари миқдорида кредит ажратиш маъқулланган. Жамият йилига 3 минг тонна мева-сабзавотларни сақлаш-ни режалаштирган бўлиб, ички ва ташқи бозорнинг кишлоқ хўжалиги маҳсулотларига бўлган талабини қондириш ва 5 та янги ишчи ўрни яратишни режалаштирган.

Ипотека-банк
ахборот хизмати

ХОРАЗМДА ЕРЛАР ШЎР ЮВИШГА ТАЙЁР

Жорий йилнинг 1 февраль кун Чапқирғоқ Амударё ирригация тизимлари ҳавза бошқармасида “Хоразм вилоятида ерларни шўр ювишга тайёрлаш, кузги-қишки мавсумда белгиланган тадбирларни амалга ошириш ҳамда сув тежовчи технологияларни жорий қилиш” мавзусида семинар ўтказилди. Тадбирда вилоят сув хўжалиги ташкилотлари мутахассислари, фермер хўжалиги раҳбарлари қатнашди.

Семинарда таъкидланганидек, Хоразм вилояти шароитида тупроқда зарарли тузларни кетказишнинг ягона усули шўр ювиш ҳисобланади. Шўр ювишнинг меъёри, миқдори ва давомийлиги шўр тупроқдаги тузлар таркиби, шўрланганлик даражаси, шўр ювиш қатламнинг чуқурлиги, тупроқларнинг сув-физик хоссалари каби омилларга қараб аниқланади.

– Ерларнинг шўрини ювиш мавсумий тадбир бўлиб, бундан асосий мақсад тупроқдаги зарарли тузларни ювиб ташлаш ва экин даласини вегетация мавсумига тайёрлаб, ундан юқори ҳосил олишдир, – дейди Чапқирғоқ Амударё

ирригация тизимлари ҳавза бошқармаси бошлигининг биринчи ўринбосари Қ.Матяқубов. – Бугунги семинарда фермерлар ва ёш сувчиларга бу борада қилинадиган ишлар ҳақида эслатма ва тушунтиришлар берилди.

Тадбирда сувдан самарали фойдаланиш, сувни тежайдиган технологияларни жорий этишни кенгайтириш ҳақида ҳам сўз борди. Вилоятда ерларни шўр ювишга тайёрлаш ишлари якунига етказилган бўлиб, тез кунларда шўр ювишни бошлаш режалаштирилган.

Чапқирғоқ Амударё ИТХБ
матбуот хизмати.

МАНСАБДОР ШАХСЛАРНИНГ ҚАРОРЛАРИ УСТИДАН БЕРИЛГАН ШИКОЯТЛАРНИ КЎРИБ ЧИҚИШ ТИЗИМИ ТАКОМИЛЛАШТИРИЛМОҚДА

Мамлакатимизда давлат органлари ва уларнинг мансабдор шахслари ғайриқонуний ҳаракатлари ёки ҳаракатсизлиги устидан фуқароларнинг судга шикоят қилиш ҳуқуқини амалга оширишни таъминлаш мақсадида маъмурий судлар ташкил этилган.

Ҳозирги кунда маъмурий судлар фаолияти давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, шу жумладан, маҳаллий ҳокимликларнинг фаолиятида қонунийликни таъминлаш, уларнинг ноқонуний қарорларини ҳақиқий эмас деб топшиш орқали жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқларини ўз вақтида самарали ҳимоя қилишга қаратилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 29 январдаги “Давлат органлари билан муносабатларда фуқаролар ва тадбиркорлик субъектлари ҳуқуқларининг самарали ҳимоя этилишини таъминлаш ҳамда аҳолининг судларга бўлган ишончини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори қабул қилиниб, унга кўра, соҳа янада очiq ва халқчил бўлиши учун қатор йўналишларда муҳим ўзгаришлар амалга оширилиши белгиланган. Авваламбор, мансаб-

дор шахсларнинг қарорлари устидан берилган шикоятларни кўриб чиқиш тизими такомиллаштирилди, яъни маъмурий судлар ваколатлари кенгайтирилди. Шунингдек, маъмурий судларга давлат идоралари томонидан етказилган зарарни қоплаш ва бошқа ҳуқуқий оқибатларга оид масалаларни ҳал қилиш ваколати берилди. Бундан ташқари, энди қарор ноқонуний эмаслигини судда исботлаш мажбурияти, уни қабул қилган мансабдорнинг ўзига юкланади. Иккинчидан, судлар фаолиятига “ягона дарча” тартиби жорий этилади. Яъни, бундан буён, иш фуқаролик, иқтисодий ёки маъмурий судга тааллуқли бўлишдан қатъий назар, ариза “ягона дарча” асосида қабул қилинади. Бу эса фуқаро ва тадбиркорларнинг эшикма-эшик сарсон бўлишига чек қўяди. Маъмурий судларга ишонинг ҳақиқий ҳолатларини аниқлаш учун ўз ташаббуси билан далилларни

йиғиш, ҳуқуқи бузилган фуқарога эса далилларни йиғишда фақат ўз имконияти доирасида иштирок этиш мажбуриятини юклаш назарда тутилмоқда. Давлат органлари ёки ташкилотлари оммавий-ҳуқуқий муносабатлар бўйича суд қарорини ижро қилмаган тақдирда, мансабдор шахсларга базавий ҳисоблаш миқдорининг беш бараваригача миқдорда суд жаримасини қўллаш белгиланмоқда. Бундан суд қарорини тақдоран ижро қилмаганлик учун дастлабки жаримани ўн баравар оширилган миқдорда қўллаш ҳамда жарима қўлланилганлиги суд қарорини ижро қилишдан озоқ қилмаслиги белгиланмоқда. Хорижий тажрибада оммавий-ҳуқуқий муносабатлар бўйича суд қарорини ижро қилмаганлик учун суд жаримасини қўллаш имконияти қатор давлатларда мавжуд.

Ҳуқуқи бузилган фуқароларнинг судма-суд овера бўлиб юришининг олдини олиш мақсадида уларга оммавий-ҳуқуқий муносабатдан келиб чиқадиган талаб билан бирга сабабий боғланиши бўлган зарарни ундириш талабини маъмурий судга билдириш ҳуқуқини тақдим этиш ҳамда бундай талабларни ҳал этишни маъмурий

судлар ваколатларига ўтказиш белгиланмоқда. Оммавий-ҳуқуқий муносабатлардан келиб чиқадиган ишлар бўйича тарафлар ўртасида ярашувга эришиш механизмларини жорий қилиш ҳам тақлиф қилинмоқда.

Келишувга эришиш жараёнида қонунийликни таъминлаш, коррупциявий ҳолатларнинг олдини олиш мақсадида тарафлар ўртасида тузилган келишув битими тарафларнинг шахсан иштирокида, улар узрли сабабларга кўра суд мажлисини қилмаган ҳолларда эса, фикри олинган ҳолда суд томонидан тасдиқланади.

Мазкур қарорнинг қабул қилиниши давлат органлари билан муносабатларда фуқаролар ҳуқуқлари ва манфаатларининг самарали ҳимоя этилишини таъминлаш, маъмурий суд иш юритувини халқаро стандартларни инобатга олган ҳолда такомиллаштиришга ҳамда маъмурий судларни ҳақиқий халқ судига, фуқаролар ва тадбиркорлик субъектларининг ишончли ҳимоясига айлантиришга хизмат қилади.

Нодир ХИДИРОВ,
Тошкент туманлараро
маъмурий суди судьяси.

"Қуръонни маҳорат билан тиловат қилувчи қори муқаррам элчи фаришталар билан бир мақомдадир"

Муҳаммадшокир БОБОХЎЖАЕВ, Норин туманидаги Умархўжа эшон масжиди имом-хатиби.

НАМАНГАН ВИЛОЯТИ

Аллоҳ таоло Қуръони каримни тили энгил, ўқишга осон, ёд олинishi қулай, такрорини эса ёқимли қилган. Ҳар қандай матн ёки шеърни ўқиган одам ундан малолланиши мумкин. Лекин Қуръонни ҳар қанча такрор ўқисангиз ҳам малолланмайсиз, зерикмайсиз. Ушбу хусусият ҳам Қуръони каримнинг мўъжизаларидан биридир.

Ойша розияллоху анҳудан ривоят қилинади, "Расулulloх саллоллоху алайҳи васаллам: "Қуръонни маҳорат

билан тиловат қилувчи қори муқаррам элчи фаришталар билан бир мақомдадир. Тили қийналиб, тиловат қилув-

чига икки баробар кўп ажр бўлади", деганлар (Имом Бухорий ривояти). Аслида Қуръони карим тилларга осон қилиб қўйилган. Аммо баъзи ҳолларда маълум жумла ёки сўзлар талаффузи тилга оғирлик қилиши мумкин. Ана шундай ҳолларда мазкур ривоят ёдга олинса, бу йўлда чекилган ҳар бир машаққат чексиз роҳатга, ҳар бир қийинчилик беҳисоб савобга айланади.

Ҳозирда Ўзбекистон мусулмонлари идораси тасарруфидаги барча олий ва ўрта махсус таълим муассасалари қошида Қуръони карим ва тажвидни ўргатувчи ўқув курслари фаолият олиб бормоқда. Шунингдек, Қуръони каримнинг Қозон босмасини нашр этиш ишлари ҳам режалаштирилмоқда. Қолаверса, тажвид илмини мустақил ўрганувчилар учун диний идорамиз томонидан онлайн дарслар, махсус кўлланимлар ва уларнинг аудио-видео дарсликлари нашр этилган.

Шу ўринда эслатиб ўтишимиз лозимки, Қуръони каримнинг маънолар таржимасини ўқиб олиб, ундан ўзича ҳукм чиқариш оддий инсонларнинг

иши эмас. Балки бу мухталиф олимларнинг вазифаси саналади. Бунинг учун Қуръон ва ҳадис илмини, оятларнинг нозил бўлиш сабабларини, носих-мансук, мутлақ ва муқайяд, омм ва хос каби усул-фикҳ қондаларини пухта билиши ва улардан ўз ўрнида фойдалана олиш кўникмасига эга бўлиши лозим. Пайғамбаримиз саллоллоху алайҳи васаллам: "Қим Қуръонни ўз фикрича тафсир қилса, дўзахдан ўзига жой тайёрласин", — деганлар (Имом Термизий ривоятлари). Ҳозирги кунда Аллоҳ таоланинг каломидан ўз манфаати йўлида фойдаланиб, маъно ва эробларини ўзгартириб, қизиқувчан, ишонувчан ва эргашувчан баъзи инсонлар заллатга, маъсиятга бошловчилар ҳам афсуски йўқ эмас. Уздаин аллома ясаб олган бу тоифадаги жоҳил инсонларнинг фитналаридан эҳтиёт бўлмоғимиз шарт.

ҚАШҚАДАРЁ ВИЛОЯТИ

АЙБИМ УЧУН ЖОН БERAЙМИ, Ё БОЛАМГА НОН BERAЙМИ?

Х А Т

Ўтган йилнинг охири ойида Шахрисабз – Чирочки йўлида машинани бошқариб кетаётганимда йўл четидида чуқурга олмас кўзим тушиб, қаттиқ ҳаяжондан рулни бошқара олмай қолдим. Машина тўтурса тушиб, дараксиз қаттиқ урилди. Машинада келишим ва тўрт нафар набирам бор эди. Болаларнинг кўрқувдан чинқирғи юрагини титиб юборди. Ўзим иккинчи зурроқ ногирониман. Юрак хасталигига чалинганман. Ёшим 64 да. Шу кун ҳодиса туфайли машинада бўлган келишимдан айрилиб қолдим. Ўзим, унинг турмуш ўртоғи Азаматжон ўттиз бир ёшида 2018 йили тоғдан ўтин олиб қайтаётганида узилган электр симини беҳосдан босиб, тоқ уриш оқибатида вафот этганиди. Тўрт нафар набирам – Асабек, Муҳлис, Ақромбек, Аҳлидинлар бутунлай қармоғимда қолди. Уларни оқ ювиб оқ тараб келаятман. Инсонни шум хабар исқандарасига олганда юрагинг изтироб ўтида кўйиб адо бўларкан. Ҳар тонг набираларимни овқатлантириб, мактабга кузатаман. Ана шунда юрагини изтироб қўйдириб юборарди. Уларни ўз ота-ониси кузатишга бўлмасмиди, дея ўқинаман. Ҳеч бир бандани ота-она меҳридан энду қилмасан экан. Фойий дунё синовлари менга ҳам тириклик маломатини уққанидан бир ширин таскин излайман. Автоҳалокат бўйича туманимиз ички ишлар идораларида тергов ҳаракатлари якунига етди. Жазодан чўчимаيمان, аммо набираларимнинг тақдири нима кечар экан, деган ўйдан ташвишданман. Оғир кунинда сени сўровчи хеш-қариндошлар, дўстларинг борлиги қалб эсароғатингга малҳам тутаркан. Дўстим, ҳуқуқшунос Ўроқ Холмуродов ҳолимдан тез-тез хабар олиб, ҳуқуқий маслаҳатлар бериб турибди. Унинг таскинидан ҳаётга, яшашга умидим ўйнади. Набираларимнинг тўнғичи ўн ёшида, кичиги энди тўрт ёшга тўйди. Маълумотиимизнинг инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилувчи қонунлари менинг ҳаётимни инсонпарварлик тамойили билан баҳолай олармикан?

Зокир ОДИЛОВ,

Китоб тумани "Кўзор" МФЙ Жовуз қишлоғи.

МУЛОҲАЗА

Ушбу хат билан танишиб, унда номи келтирилган собиқ ҳуқуқшунос, ҳозир пенсияда бўлган Ўроқ Холмуродов билан боғландик. Батафсилроқ тушунча олиш мақсадида албатта. Хат муаллифи Зокир Одилов 64 ёшда экан, ногиронлиги бўлган пенсионер. Фарзанди Азамат кутилмаганда ўтин олиб келаётиб симёғочдан узилиб ерда ётган катта кучлинишли тоқ симни босиб олади. Бу бир сўз билан ифодланган ҳодиса катта фожеага олиб келади. 2018 йилда, Азаматнинг 31 ёшида вафотига сабаб бўлади. Зокир ака йиғлаб-йиғлаб фарзандини тупроққа қўяркан, ўзига битта дағда топа олади бу ҳаётда. У ҳам бўлса ўғлидан қолган неваралар. Каттаси етти ёшда, кичиги ҳали иккига тўлмаган гўдаклар тақдири учун ўзини қўлга олди. Аллоҳдан шу норасидалар ҳақи ўз бемор вужудига куч сўради. Биринчидан, ўз авлоди давомчилари булар, иккинчидан, бу ёшдаги гўдакларга шу гўшадан бўлак иссиқ жой, жон сақлар маскан қайда бошқа? Шундай қилиб, бу гўдаклар Зокир ака учун эртанги ҳаётга умид ва оқибат улар тақдирини масъулилик ҳисси бўлиб ҳаёт давом этди. Зокир ака неваралар орасида бироз бўлса-да ғам-аламларидан фориг бўлди. Ҳаёт шу йўсин давом этди. Афсус, бу йўсиннинг адоғи тез келди... Бундан бир ойча муқаддам Зокир ака келини ва неваралари билан ўз шахсий машинасида кетаётиб нотекисроқ йўлда руль бошқарувини йўқотиб қўйди Машина дараксиз урилади. У юз берган вазиятдан ўзини йўқотиб, кейин ҳуши жойига келганда неваралари додлаб турарди. Не фожеаки, бу фалокатда келин оламдан ўтганди. Зокир ака учун фарзанди вафотидан кейин энди олам ёриша бошлаган пайтда яна бутун олами қоп-қора тунга айланди. Бир вужуд кўтариши қийин бу йўқотишни. Бу йўқотишлардан неваралар бутунлай етим бўлиб қолди. Ота меҳридан маҳрум норасида гўдакларнинг охира чидас осонми? Ахир уларнинг энг каттаси бор-йўғи ўн ёшда. Йўқотишлар... Бунинг яна бошқа томони ҳам бор ҳали. Зокир ака келинининг вафотига айбдор сифатида жавоб бермоқда. Яқинда суд. Мана, энди уйлайдиган пайт келди кўплашиб... Бир инсоннинг эҳтиётсизлик оқибати билан иккинчи бир инсоннинг ўлими юз берса бунга жазо бор албатта. Зокир ака жазодан ўзини олиб қочиш ҳақида уйламаяпти. Чунки унинг ўзи ҳам бу фалокатдан жабрланувчи. Ахир, неваралари етим қолди бу фожеа сабаб. Бунинг учун ўзига ўзи ҳукм ўқишга тайёрдир балки. Аммо маълумки, айбдорга жазо берилиши жабрланган томоннинг кўнглига бироз бўлса-да таскин бўлиши керак. Бу ҳолатда эса таскин нари турсин жазодан жабр кўрганларнинг азоби айнан жазо сабаб ўн қарра ошди. Тўрт палопон жабрланувчидан бутунлай жабр-дийдага айланади... Йўқ, бу гапларни Жиноят кодексига дастак қилиб бўлмас, аммо унинг қайсидир бурчида биз билмаган, англаб етмаган меҳр-оқибат, жазонинг оқибати нима, деган мулоҳазалар бордир, деган илмингда юрак ютиб ёзаялмиш бу сатрларни...

Ч.ЛАТИПОВ

Toshkent davlat agrar universiteti jamoasi universitet professori
Baltash ABDUALIMOVning vafoti munosabati bilan uning oila a'zolariga hamdardlik bildiradi.

ЎЗБЕК ЧАВАНДОЗИ АБУ-ДАБИДА ЗАФАР ҚУЧДИ

Бирлашган Араб Амирликларининг Абу-Дабби шаҳрида от спортининг конкур йўналиши бўйича "CSI * 4 145 Longines Ranking Abu Dhabi Alhiraа" номли халқаро турнир бўлиб ўтди. Турнирда Ўзбекистон терма жамоаси аъзоси Абдурахмон Абдуллаев "Konloubа" лақабли отда иштирок этиб, шохсупага кўтарилди. Ҳамюртимиз кўрсатган натижалари эвазига иккинчи поғонадан жой олди. Миллий олимпия кўмитаси хабарига кўра, бундан аввалроқ бошқа бир юртдошимиз Беҳзод Қурбонов Россиянинг Москва вилоятида ўтган "МАХИМА MASTERS" турнирида конкур йўналишида мусобақа маршрутани муваффақиятли босиб ўтиб, "King cornet" лақабли тулпорда 3-ўринни эгаллаганди. **ЎЗА**

АҲОЛИНИ РЎЙХАТГА ОЛИШ СТРАТЕГИК АҲАМИЯТГА ЭГА

Маълумки юртимизда аҳолини рўйхатга олиш юзасидан кенг қамровли ишлар бошлаб юборилди. Албатта, бу бугунги кун зарурати ўлароқ амалга оширилмоқда.

Юртимизда охириги марта аҳолини рўйхатга олиш жараёни бундан 32 йил аввал бўлиб ўтгани бу масаланинг ҳозирда қандай аҳамият касб этишини кўрсатиб беради. Мисол учун БМТ аъзо мамлакатларни ҳар 10 йилда аҳолини тўлиқ рўйхатга олишни тавсия этади, чунки бу келгуси декадаларда мамлакат тараққиётини белгилаб берувчи стратегик қарорларни қабул қилиш учун асос бўла оладиган ишончли маълумотлар билан таъминланиш имконини беради. Аҳолини рўйхатга олиш нафақат

аҳоли сони ва демографияси балки оилавий аҳоли, яшаш шароити, бандлиги, жинси, ёш даражалари, фуқаролиги, ҳудудларда аҳоли зичлик даражаси ва бошқа ижтимоий-иқтисодий хусусиятлари ҳақида ишончли маълумот тўплаш имконини беради. Бу ўз навбатида ҳудудларни ривожлантириш ва жамиятнинг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларига ёрдам кўрсатиш, буш иш ўринларини ташкил этишга ёрдам беради. Бундан ташқари, ҳудудларнинг хариталаридаги мавжуд хатоликларга ечим топиш бўйича аниқ тақлифлар

бериш имконини вужудга келтиради. Ўзбекистонда ушбу тадбир 2023 йилда ўтказилиши белгиланди. Унга тайёргарлик сифатида жойларда тарғибот-ташвиқот ишлари олиб боришмоқда. Доимий тарғибот-ташвиқот, кенг тушунтириш ишларининг олиб борилиши ўйлаимизки, ўзининг самарасини тез орада беради. Бу ҳаракатлар мамлакатимиз равнақи учун муҳим рол ўйнашига ишонамиз.

Учкун КАРИМОВ, Учтепа тумани статистика бўлими бошлиғи.

Эълонлар

МУСТАҚИЛ АУДИТОРЛИК ТАШКИЛОТЛАРИ ДИҚҚАТИГА! ТАНЛОВДА ҚАТНАШИНГ!

"Ўзмелиомашилизинг" давлат унитар корхонаси ўзининг 2021 йил молия-ҳўжалик фаолиятининг натижаларини йиллик мажбурий аудит текширувидан ўтказишга, аудит ташкилотлари ўртасида танлов ўтказишга танлов эълон қилади.

Аудиторлик ташкилотлари қуйидаги талабларга мос бўлиши зарур:

- Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан аудиторлик фаолиятини амалга оширишга берилган лицензияга ва фуқаролик жавобгарлигини суғурталаш полисига эга бўлиши;
- устас жамғармасида давлат улуши 50 фоиздан кўп бўлган корхоналарда ташқи аудит ўтказиш ҳуқуқига эга бўлган аудиторлик ташкилотлари рўйхатида бўлиши;
- йирик корхоналарда, шу жумладан, лизинг ташкилотларида ҳам аудит хизматлари ўтказиш тажрибаси ва етарли малакадаги ходимлар бўлиши.

Танловда қатнашиш учун талабгор қуйидаги ҳужжатларни тақдим этади:

- талабгор аудиторлик ташкилотининг лицензияси

ва гувоҳномаси нусхаси;

- талабгор аудиторлик ташкилоти раҳбари ва аудиторларнинг амалдаги малака сертификатлари нусхаси.

Аризалар кўрсатиладиган аудиторлик хизматлари учун тўланадиган қиймат белгиланган холда 2022 йил 28 февраль маҳаллий вақт билан соат 16:00 гача бўлган муддатда қабул қилинади.

Юзага келадиган саволлар юзасидан +998 78 150-36-11 рақамига шанба ва яшанбадан ташқари, соат 9:00 дан 16:00 гача мурожаат қилишингиз мумкин. Белгиланган вақтдан кейин тушган аризалар эътиборга олинмайди.

Аризалар қабул қилинадиган манзил: "Ўзмелио-машлизинг" ДУК. 100 000. Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани Новза кўчаси-14. Телефон/факс + 998 71 239 46 24.

Тошкент шаҳар Олмасор тумани Тадбиркорлик субъектларини рўйхатлаш инспекцияси томонидан 2020 йил 13 январда 800358 рақами билан рўйхатга олинган Ўзбекистон республикаси Тошкент шаҳри Олмасор тумани Беруний кўчаси Б-1 мавзе 14- уй 64 хонадон манзилида жойлашган «UNITED-BUILDING» МЧЖ (СТИР:307017914) ўз Низом жамғармасини 189 336 645.00 сўмдан 93 000 000 сўмгача камайтирилишини маълум қилади. Давъолар эълон чоп этилган санадан бошлаб бир ой муддатда қабул қилинади. Қизиқувчилар қуйидаги телефон рақами бўйича мурожаат қилишлари мумкин: (+998 97) 714-74-44.

Республика Рус тили ва адабиёти институти томонидан 1990 йилда Яхъяева Нурхон Каракуловни номига берилган НВ № 915373 рақамли диплом йўқолганлиги муносабати билан бекор ҳисобланади.

Тошкент шаҳар, Яққасарой туманидаги 160-А (аввалги 73)-сонли умумий ўрта таълим мактаби томонидан 2004 йилда Тураев Аббор Иброхимович номига берилган О'РА № 1708001 рақамли аттестат йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маъжаси комплекс таркибидagi ҳамда бошқа дахлдор вазирлик ва идоралар.

Бош муҳаррир: Чори ЛАТИПОВ

Тахрир ҳайъати: Жамшид ХЎЖАЕВ, Шавкат ҲАМРОЕВ, Шуҳрат ТЕШАЕВ, Муҳаммаджон ТОШБОЛТАЕВ, Ақтам ҲАЙТОВ, Маҳмуд ТООИР, Ҳабиб ТЕМИРОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Раимқул СУЯРОВ (бош муҳаррир ўринбосари).

Саҳифаловчи-дизайнер: Маркс ЮСУПОВ

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2009 йил 13 февралда № 0020-рақам билан рўйхатдан ўтказилган. Ҳажми 2 босма табоқ, Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2. НАШР ИНДЕКСИ – 144. Буюртма Г-247. 1839 нускада чоп этилди.

Газета "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6

Манзиллими: 100000, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Телефонлар: Қабулхона – (0-371) 236-26-50. Факс – (0-371) 233-09-93. Реклама ва эълонлар – (0-371) 236-26-50, (0-371) 233-28-04. e-mail: info@qishloqhayoti@mail.ru Баҳоси келишилган нарҳда.

Босишга топшириш вақти: 21.00 Босишга топширилди: 18.15